

Bijlage 1: Ontwikkelagenda Midden-Holland: Samenwerking, Sturing en Ontwikkeling

NB: de thema's in deze ontwikkelagenda zijn aangedragen door de regio Midden-Holland en komen voort uit de aanbevelingen uit publicaties en suggesties die zijn ingebracht vanuit de stakeholders. Aanvulling en uitwerking op de thema's zal in samenspraak met de GI en de samenwerkende regio's Zuid-West plaatsvinden.

Thema's ontwikkelagenda 2025- 2028

De gemeenten in regio Midden-Holland hechten grote waarde aan de samenwerking met de GI. De komende jaren willen de gemeenten de samenwerking benutten om met de GI meer inzicht te krijgen in de kwaliteit van Jeugdbescherming en Jeugdreclassering in de regio om gerichte inspanning te kunnen leveren in het doorontwikkelen van de kwaliteit daar waar dat nodig en mogelijk is.

Om tot een effectieve monitoring en doorontwikkeling van kwaliteit te komen is het wenselijk om gezamenlijk een ontwikkelagenda op te stellen die onderdeel vormt van de overeenkomst die GI en de regio met elkaar aangaan, en die houvast biedt bij de wijze waarop partijen kwaliteitsmonitoring en kwaliteitsverbetering met elkaar vormgeven.

Samenwerking & proces

Datakwaliteit en transparantie

Een randvoorwaarde voor een goed gesprek over kwaliteit is dat GI en gemeenten naar dezelfde en vergelijkbare data kijken.

Er lijken verschillen te zitten in de data die door de gemeenten wordt aangeleverd voor de monitor sociaal domein en de data over jeugdbeschermingsmaatregelen waarover de GI beschikt. Partijen willen met elkaar onderzoeken welke data beschikbaar is bij de gemeenten en hoe deze wordt aangeleverd bij de monitor sociaal domein en de mate waarin dit verschilt van de data die de GI aanlevert bij het CBS.

Het doel is tot juiste en vergelijkbare data te komen, zodat de data een eenduidig fundament vormt voor het gezamenlijk gesprek over kwaliteit. Naast een goed en betrouwbaar beeld van de data binnen de regio, willen de gemeenten de data uit de regio Midden-Holland en op gemeenteniveau ook goed kunnen vergelijken met data uit vergelijkbare regio's en gemeenten.

Verbetering van de datakwaliteit en transparantie in data en informatie vraagt een inspanning van alle contractpartijen vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid en gedeelde ambitie om de kwaliteit van Jeugdbescherming en Jeugdreclassering te kunnen volgen en verbeteren.

Deze gezamenlijke inspanning is gericht op het volgen en verbeteren van de kwaliteit van Jeugdbescherming en Jeugdreclassering. In het contract zijn hierover afspraken vastgelegd, onder andere voor het periodiek aanleveren van een vaste dataset. Tijdens de contractbesprekingen zijn twee onderwerpen niet volledig afgerond:

1. Verloop terugplaatsingen

Uiterlijk eind Q2 2025 bepalen we hoe de regio inzicht krijgt in het aantal geslaagde en niet-geslaagde terugplaatsingen. Bij voorkeur wordt dit via Power BI of WIJZ gerealiseerd. Mocht dit niet haalbaar blijken, dan wordt in overleg een alternatieve oplossing gezocht voor periodiek inzicht in dit proces.

2. Afsluitredenen van maatregelen

De regio heeft behoefte aan zicht op redenen voor het afsluiten van maatregelen. Specifiek betreft dit of een maatregel is afgesloten omdat:

- a. de doelen zijn behaald en duurzame veiligheid in het gezin is bereikt,
- b. een zwaardere maatregel nodig is, of
- c. de jongere de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt.

We werken gezamenlijk aan periodiek inzicht in deze afsluitredenen, met als doel om dit vanaf eind Q3 2025 te realiseren.

Monitoring en kwaliteit

Om kwaliteit effectief en efficiënt te monitoren sluiten partijen aan bij de bestaande monitoringsactiviteiten van de GI. Het betreft de monitoringsactiviteiten die de GI uitvoeren in het kader van de landelijke monitoringseisen, die ook onderdeel zijn van de eisen van het Keurmerkinstituut.

De GI en regio verwachten in samenwerking de komende jaren in de monitoring en verbetering van kwaliteit een ontwikkeling te kunnen doormaken van focus op input (personeel, materiaal, middelen) en throughput (proces) naar meer focus op output en outcome. Dit betekent dat partijen nader met elkaar bespreken welke indicatoren zij voor de verschillende onderdelen gebruiken, die uit bestaande systemen komen, en

hoe zij komende jaren tot een verschuiving kunnen komen. Voorbeelden hiervan zijn de doorlooptijd van maatregelen vergelijken met landelijke gemiddelden en caseloadverlaging naar de KKP-b-norm.¹ Ook hebben gemeenten behoefte aan zicht op het aantal kinderen dat in Midden-Holland op de monitoringslijst staat. Het doel is om met elkaar te richten op zichtbare kwaliteit en continue verbetering.

Inhoudelijke thema's van kwaliteit

Naast de afspraken over samenwerking, proces en randvoorwaarden zijn er ook inhoudelijke thema's die van belang zijn om te benoemen op de ontwikkelagenda. Dit laat zien dat de ontwikkelagenda dynamisch van karakter is omdat de focus op inhoudelijke thema's gedurende de contractperiode kan verschuiven als daar aanleiding voor is.

Rechtsbescherming

Het thema rechtsbescherming weegt zwaar binnen de regio Midden-Holland. Publicaties zoals: "Kwaliteit van feitenonderzoek rond de aanvraag van machtigingen voor uithuisplaatsingen Utrecht, juni 2022" en "Kinderen en ouders met recht goed beschermd" van de adviescommissie Dooijeweert geven weer dat hier grote winst te behalen is. Binnen de regio willen partijen met elkaar onderzoeken wat er nodig en mogelijk is om hier verdere verbeteringen in aan te brengen.

Bejegening

Het is van belang om continu aandacht te besteden aan de bejegening van cliënten. Dit is vooral belangrijk voor inwoners die gedwongen zorg ontvangen en een deel van hun autonomie verliezen. Het is essentieel dat partijen manieren vinden om de autonomie van cliënten zoveel mogelijk te respecteren en te behouden. De regio en GI gaan samen onderzoeken hoe hieraan gewerkt wordt, wat goed gaat en waar verbetering mogelijk is. Daarnaast zoeken partijen naar manieren om feedback te krijgen van inwoners over hun ervaringen.

Ketensamenwerking en transitie

In aanloop naar de transitie zoals beoogd met het landelijk programma Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming en de hervormingsagenda jeugd vinden de GI en regio het belangrijk dat er intensieve samenwerking in de keten op gang komt, waarbij er een bredere focus komt op kind- naar gezinsbescherming. Tevens willen partijen met elkaar focussen op het tijdig afschalen van zorg en inzetten van eigen netwerk wanneer mogelijk. Binnen de overlegstructuur die de regio hiervoor heeft ingericht willen partijen met de partners binnen de zorg en de (jeugd)beschermingsketen werken aan deze doelstellingen. Binnen deze overlegstructuur is er ruimte voor alle deelnemende partijen, waaronder de GI, om vragen te adresseren in hoeverre de dienst Consultatie en Advies kan bijdragen aan het behalen van deze doelstellingen

Leren van wetenschappelijke onderzoek:

Partijen kunnen de inzichten uit wetenschappelijk onderzoek nadrukkelijker benutten in de gezamenlijke inspanning om de kwaliteit van Jeugdbescherming en Jeugdreclassering te verbeteren. Op basis van onderstaande onderzoeken kunnen de GI en regio met elkaar in gesprek over de lessen die uit deze onderzoeken getrokken kunnen worden en de wijze waarop de uitvoering kan profiteren van de kennis die in deze onderzoeken is opgedaan.

'KENMERKEN EN EFFECTEN VAN OTS-TRAJECTEN.' (LOOPTIJD 2020-2025)

Omschrijving: er is onvoldoende bekend over de effectiviteit van een OTS en of de inzet van deze maatregel de veiligheid van de kinderen weer kan vergroten. Daarnaast is er ook weinig aandacht voor de beschermende factoren bij een OTS-traject. Binnen de jeugdbescherming wordt veel gedacht vanuit risicobeheersing en minder vanuit veerkracht of beschermende factoren van kinderen en/of hun ouders. Beschermende factoren kunnen er na ingrijpende gebeurtenissen echter voor zorgen dat een kind veilig en zonder ontwikkelingsproblemen op kan groeien (Scheffers et al., 2019; Van Yperen et al., 2019). De doelen van dit onderzoek zijn om inzicht te krijgen in 1) de effecten van jeugdbescherming, 2) welke factoren de uitkomsten van een OTS verklaren bij gezinnen met LVB en 3) hoe de veerkracht van gezinnen met LVB vergroot kan worden. Met dit onderzoek wordt een bijdrage geleverd aan de kennis over effect en verklarende factoren van een jeugdbeschermingsmaatregel en ondersteuning van professionals die de maatregel uitvoeren.

¹ Het Kwaliteitskader en de Prestatiebeschrijvingen (KKPB) vormen een prestatiekader voor de uitvoering van wettelijke jeugdbeschermingstaken. Het KKP-b definieert welke activiteiten en de daarbij benodigde tijdsinzet noodzakelijk zijn voor jeugdbeschermers om wettelijke maatregelen effectief en adequaat uit te voeren. Dit kader is uitgebracht samen met het landelijk tarief voor de uitvoering van jeugdbescherming en jeugdreclasseringstaken, en biedt zo een richtlijn voor de benodigde kwaliteit en tijdsbesteding om aan wettelijke verplichtingen te voldoen

UITGEVOERD DOOR TESSEL STERENBORG, MSC (PROMOTIEONDERZOEK)

SAMENWERKINGSPARTNERS: PROF. DR. MAROESJKA VAN NIEUWENHUIJZEN, PROF. DR. GEERT-JAN STAMS (UVA, FORENSISCHE ORTHOPEDAGOGIEK), & DR. INGE WISSINK (UU, ORTHOPEDAGOGIEK)

FINANCIERING: PARTNERS VOOR JEUGD EN UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

'KENMERKEN EN EFFECTEN VAN UITHUISPLAATSINGEN.' (DOORLOPEND PROJECT)

Omschrijving: Vanuit de maatschappij is er veel kritiek op uithuisplaatsingen (UHP). Ouders voelen zich niet gehoord door jeugdbescherming, krijgen niet de hulp die ze nodig hebben en er is geen eenduidig besluitvormingsproces tot een UHP. Vanuit de praktijk is er onvoldoende zicht op waarom, wanneer en bij wie een UHP wordt ingezet. Door inzichtelijk te maken wat (gezinnen met) een UHP kenmerkt, kan een UHP in de toekomst gerichter worden ingezet. We onderzoeken de kind-, ouder-, gezins- en hulpverleningskenmerken van de UHP, zoals (complexe) problematiek binnen het gezin, het aantal doorplaatsingen, thuisplaatsingen, betrokkenheid van het gezin in de besluitvorming, en ingezette hulp.

UITGEVOERD DOOR VERONICA BALJÉ, MSC.

SAMENWERKINGSPARTNERS: PROF. DR. MAROESJKA VAN NIEUWENHUIJZEN

FINANCIERING: PARTNERS VOOR JEUGD